

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33372
Nom	Teoria i història del periodisme I
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2019 - 2020

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1308 - Grau Periodisme	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	2	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1308 - Grau Periodisme	11 - Evolución del Periodismo y de la Comunicación	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
CARRATALA SIMON, FRANCISCO ADOLFO	340 - Teoria dels Llenguatges i Ciències de la Comunicació

RESUM

L'objectiu de la matèria és apropar els estudiants al coneixement de la producció informativa preferentment dels segles contemporanis, encara que introduint també alguna qüestió del protoperiodisme i tot partint del periodisme durant el segle XVIII. L'enfocament dóna prioritat a la construcció social de la realitat mitjançant el discurs periodístic com a discurs històric públic del present de cada època, de manera que ajuda també a comprendre la funció i l'ús del periodisme actual. Els continguts fan referència de manera comparativa a Espanya i sobre tot a alguns països d'Europa Occidental i dels Estats Units.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

És convenient tenir aprovada l'assignatura d'Història de la Comunicació.

Es recomana un coneixement bàsic de l'anglès i elemental del francès, italià i portuguès, atès que es farà servir alguna documentació i hemerografia en aquestes llengües, a més de en català i castellà.

COMPETÈNCIES

1308 - Grau Periodisme

- Consciència de les diferents tradicions periodístiques i de la seua evolució, així com capacitat per a la comprensió del camp periodístic en els contextos de cada època. Així mateix, comprensió passiva de les llengües llatines pròximes i de l'anglès mitjançant l'ús d'alguns textos i/o productes periodístics en aquests idiomes.
- Consciència dels assumptes rellevants d'interpretació historiogràfica i dels debats periodístics contemporanis.
- Capacitat per relacionar les modalitats i professionals periodístics principals en les distintes èpoques amb les tendències hegemòniques actuals. Així mateix, comprensió passiva de les llengües llatines pròximes i de l'anglès mitjançant l'ús d'alguns textos i/o productes periodístics en aquests idiomes.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

- Distingir les principals tradicions periodístiques occidentals i la seva evolució segons els elements més significatius.
- Explicar les modalitats periodístiques fonamentals amb els suports o mitjans de referència per comprendre el camp periodístic de cada època.
- Identificar els periodistes rellevants i situar-los en el seu context socioprofessional.
- Relacionar críticament els diferents discursos periodístics amb els discursos històrics hegemònics contemporanis.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Introducció i antecedents del periodisme del segle XX

El gran canvi periodístic: del públic burgès al públic obrer. Opinar i informar, dues necessitats de les noves societats del s. XIX. El vot i la premsa de partit. L'anunci i la premsa d'empresa. Les xarxes de comunicació, les normes de premsa i el paper de l'Estat

2. El creixement del mercat periodístic: el paper de l'Estat (1830-1848)

Noves realitats socials, nous públics, noves ofertes periodístiques. Construir la nació, articular el territori, nous reptes de la premsa. La internacionalització de la notícia. La industrialització de la premsa. Girardin i la nova filosofia empresarial

3. El periodisme de l'era industrial (1848-1873)

La irrupció d'un nou públic consumidor: les capes populars de les grans ciutats. Claus de la nova premsa: més barata, més ben editada, més amplament consumida. Els models europeus i americans. El paper de la guerra en el desenvolupament del periodisme informatiu

4. Crisi i reconversió del model. El periodisme de masses (1874-1914)

Migracions i creixement urbà: nous públics potencials. Lluites i conquestes socials: noves possibilitats periodístiques. Espectacles i aparadors, fonts d'inspiració. La publicitat, avantguarda del canvi. El new journalism: de Pulitzer a Hearst.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	45,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Elaboració de treballs en grup	25,00	0
Elaboració de treballs individuals	30,00	0
Estudi i treball autònom	6,00	0
Lectures de material complementari	8,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	14,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	7,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Un cert coneixement del passat del periodisme i del què ha suposat en cada època no només és necessari per a la formació d'un futur professional d'aquest camp sociocultural, sinó també per tenir consciència del paper que hi ha jugat i juga la producció periodística, en tant que discurs històric de gran influència social, en el desenvolupament de la democràcia i de la llibertat. Aquest saber específic, a més, resulta útil socialment a un futur professional del periodisme, atès que ajuda a millorar i fins i tot a innovar des de la tradició pròpia o des de la comparança amb altres corrents i modalitats internacionals.

I en períodes de transformació o de metamorfosi dels mitjans i del sentit de la informació, com és el cas d'ara en una societat oberta i global, el coneixement del passat ajuda a pensar i actuar críticament en el binomi diacronia-sincronia.

- Clases teòriques: Clases teòriques per explicar el temari del programa, comentar i debatre algunes qüestions, i practicar algun exemple de preguntes de test.
- Clases pràctiques: exposant els estudiants els treballs planificats
- Altres activitats no presencials: lectura dels textos seleccionats

AVALUACIÓ

AVALUACIÓ CONTINUA

1. Examen del temari exposat a classe, prova tipus test amb un valor de 6 punts
2. Prova de lectura, a partir dels textos seleccionats, amb un valor de 2 punts
3. Participació i exposició dels treballs programats: 2 punts

AVALUACIÓ FINAL

1. Examen del temari

REFERÈNCIES

Bàsiques

- BARRERA, C. (coord.). (2004). Historia del periodismo universal. Barcelona: Ariel Comunicación.
- GÓMEZ MOMPART, J.L. (2008). Historia de la comunicación e historia del periodismo: enfoques teóricos y metodologías para la investigación, a: MARTÍNEZ NICOLÁS, M. (coord.). Para investigar la comunicación. Propuestas teórico-metodológicas. Madrid: Tecnos.
- GÓMEZ MOMPART, J.L. i MARÍN OTTO, E. (eds.) (1999). Historia del periodismo universal. Madrid: Síntesis.
- GÓMEZ MOMPART, J.L.; GUTIÉRREZ LOZANO, J.F. i PALAU SAMPIO, D. (2013). La calidad periodística. Teorías, investigaciones y sugerencias profesionales. Barcelona/Castelló/València: UAB, UJI, UPF, UV.
- HALLIN, D. C. i MANCINI, P. (2008). Sistemas mediáticos comparados. Tres modelos de relación entre los medios de comunicación y la política. Barcelona: Hacer Editorial.

- LAGUNA, A. (2001). Història de la comunicació: València, 1790-1898. Barcelona / Bellaterra / Castelló / València: UAB / UPF / UJI / UV.
- PENA de OLIVEIRA, F. (2006). Teoría del Periodismo. Sevilla / Zamora: Comunicación Social.
- SÁIZ, Mª D. i SEOANE, Mª C. (2007). Cuatro siglos de periodismo en España. De los avisos a los periódicos digitales. Madrid: Alianza.
- WEILL, G. (2007 [1934]). El periódico. Orígenes, evolución y función de la prensa periódica. Sevilla: Comunicación Social.

Complementàries

- BALZAC, H. de (2009 [1843]). Monografía de la prensa parisina (Los periodistas). Sevilla: Comunicación Social.
- BAUSUM, A. (2007). Muckrakers: how Ida Tarbel, Upton Sinclair, and Lincoln Steffens helped expose scandal, inspire reform, and invent investigative journalism. Wshington: National Geographic.
- BORDERÍA ORTIZ, E.; MARTÍNEZ GALLEGU, F.A. i GÓMEZ MOMPART, J. LI. (dirs.) (2010). La risa periodística. Teoría, metodología e investigación en comunicación satírica. València: Tirant lo blanch.
- CHALABY, Jean K. (1998). The Invention of Journalism. Londres: MacMillan.
- CHARLE, C. (2004). Le siècle de la presse (1830-1939). París: Seuil.
- ENCISO RECIO, L.M. (1956). Nipho y el periodismo español del siglo XVIII. Valladolid: Universidad de Valladolid.
- GÓMEZ MOMPART, J.L. (1990). "Fotoperiodisme: L'origen de la comunicació visual de masses (1936-1939)", Anàlisi. Quaderns de Comunicació i Cultura, nº 13.
- GOMIS, L. (1991). Teoría del periodismo. Cómo se forma el presente. Barcelona: Paidós Comunicación.
- LACOUTURE, J. (2009). Les impatients de l'histoire. Grandes journalistes françaises. De Théophraste Renaudot a Jean Daniel. París: Grasset.
- MIRANDA de LARRA, J. (2009). Larra. Biografía de un hombre desesperado. Madrid: Aguilar.
- MUHLMANN, G. (2004). Une histoire politique du journalisme (XIXe.-XXe. Siècle). París: PUF.
- PAZ, Mª A. i MONTERO, J. (1999). Creando la realidad. El cine informativo 1895-1945. Barcelona: Ariel Comunicación.
- PRESTON, P. (2007). Idealistes sota les bales. Històries de la guerra civil. Barcelona: Proa.
- PULITZER, J. (2011). Sobre el periodismo. Bilbao: Gallo Nero.
- SÁNCHEZ ARANDA, J.J. (1998). Pulitzer, luces y sombras en la vida de un periodista genial. Barcelona: Eunsal.
- WEBER, M. (1992). "Para una sociología de la prensa", REIS, nº 57.
- WHELAN, R. (2003). Robert Capa: la biografía. Madrid: Aldeasa.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

